

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **N. V.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o nesouhlasu Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, s postoupením této věci Městským soudem v Praze,

t a k t o :

K řízení je místně **příslušný** Městský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 7. 2. 2014 byla u Městského soudu v Praze podána žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, kterého se měl policista Policie České republiky z Dálničního oddělení Lázně Bohdaneč dopustit tím, že dne 14. 12. 2013, v době kolem 9:29 hod na dálnici D11 v 68 km ve směru Hradec Králové od žalobkyně jakožto řidičky motorového vozidla vybral kauci ve výši 10.000 Kč. Žalobkyně dále vyjádřila přesvědčení, že žalovaný (Ministerstvo vnitra) je nadřízeným správním orgánem Policie České republiky a je tedy podle § 83 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) pasivně legitimován jako žalovaný.

[2] Usnesením ze dne 21. 2. 2014, č. j. 10 A 23/2014 – 14, postoupil Městský soud v Praze věc Krajskému soudu v Hradci Králové. Městský soud poukázal na znění § 83 s. ř. s. a konstatoval, že žalovaného v daném řízení určuje žalobce v žalobě, avšak nikoli vždy tak, že určitý správní orgán jako žalovaného výslovně označí, nýbrž i tak, že popíše zásah, který považuje za nezákonný a uvede, který ozbrojený sbor jej provedl; u ozbrojeného sboru, který není správním orgánem, je totiž postavení žalovaného dáno zákonem. Městský soud následně vyslovil, že v souladu se závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 8. 2008, č. j. 2 Aps 4/2008 – 138, není vázán nesprávným označením žalovaného uvedeným v žalobě a je povinen jednat jako s žalovaným s tím, kdo jím má být dle § 83 s. ř. s. Městský soud tak dospěl k závěru, že v posuzované věci má na místě žalovaného vystupovat Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, jejíž sídlo je v obvodu Krajského soudu v Hradci Králové a městský soud tudíž není k pojednání věci místně příslušný. Městský soud proto podle § 7 odst. 2 a 5 s. ř. s. věc postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové.

[3] Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích vyjádřil s postoupením věci nesouhlas a dne 3. 4. 2013 předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti. Svůj nesouhlas s postoupením odůvodnil tím, že v případě žaloby na ochranu před nezákonným zásahem určuje žalovaného podle § 83 s. ř. s. vždy sám žalobce, a je proto třeba vycházet z žaloby, ve které je jako žalovaný označeno Ministerstvo vnitra. V této souvislosti krajský soud poukázal na závěry uvedené v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 – 47.

[4] K předmětné otázce se vyjádřila i žalobkyně, která uvedla, že s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 – 48, uznala argumenty uvedené v usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 2. 2014, č. j. 10 A 23/2014 – 24, a nepodáním kasační stížnosti implicitně projevila souhlas se změnou označení žalovaného a s následným postoupením věci Krajskému soudu v Hradci Králové. Žalobkyně tím vyjádřila souhlas s odstraněním vady podané žaloby spočívající v chybném uvedení žalovaného.

[5] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.

[6] Nejvyšší správní soud v posuzované věci vyšel ze závěrů, k nimž dospěl zdejší soud v usnesení ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 – 47, v němž vyslovil, že „otázku pasivní legitimace v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu řeší § 83 s. ř. s., kde je uvedeno: *„Žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.“*

[7] *Na rozdíl od žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, kde žalovaného určuje přímo zákon (viz § 69 s. ř. s.), tedy bez ohledu na to, zda jej žalobce nesprávně označí, v případě žaloby zásahové, určuje žalovaného vždy sám žalobce svým tvrzením (viz § 83 s. ř. s.). Rovněž při aplikaci § 7 odst. 2 s. ř. s., podle něhož „je k řízení místě příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který.... zasáhl do práv tobo, kdo se u soudu domáhá ochrany“ je třeba u zásahové žaloby vycházet z žalobního tvrzení.“*

[8] Nejvyšší správní soud přitom neshledal žádný důvod, proč se od právního názoru vysloveného v usnesení ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 – 47, v nyní rozhodované věci odchýlit, neboť v obou věcech se jednalo o případ, kdy žalobci byla uložena kauce podle § 125a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), a žalobce následně proti tomuto úkonu Policie České republiky brojil žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, v níž jako žalovaného výslovně uvedl Ministerstvo vnitra.

[9] S ohledem na výše uvedené je dále zřejmé, že rozhodující pro určení místní příslušnosti soudu ve věcech žalob na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu je označení žalovaného v žalobě, nikoli popis tvrzeného nezákonného zásahu, jak dovozoval městský soud ve shora zmíněném usnesení. Tvrzení žalobce ohledně žalovaného správního orgánu je přitom v žalobě ze 4. 2. 2014 zcela jednoznačné. Žalobce v žalobě uvádí rozsáhlou argumentaci

pokračování

na podporu svého tvrzení, že žalovaným je Ministerstvo vnitra a popíral judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ve věci sp. zn. 6 Aps 3/2011).

[10] K vyjádření žalobkyně ze dne 14. 4. 2014, v němž uvedla, že souhlasí s odstraněním vady podané žaloby spočívající v chybném uvedení žalovaného, změnou označení žalovaného a následným postoupením věci Krajskému soudu v Hradci Králové, Nejvyšší správní soud uvádí, že usnesením o postoupení věci dle § 7 odst. 5 s. ř. s. nelze napravit označení nesprávného žalovaného subjektu. Změnit žalovaného v již zahájeném řízení lze prostřednictvím záměny původního účastníka řízení, tj. postupem podle ustanovení § 92 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (použitého přiměřeně dle § 64 s. ř. s.), podle kterého *na návrh žalobce může soud se souhlasem žalovaného připustit, aby žalobce nebo žalovaný z řízení vystoupil a aby na jeho místo vstoupil někdo jiný*. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje též na rozsudek ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Aps 15/2013 – 59, v němž vyslovil, že *při záměně účastníků řízení na straně žalované pak účinky podané žaloby vůči novému žalovanému nastupují dnem podání návrhu na záměnu účastníků řízení. Při posuzování otázky zachování lhůt pro podání žaloby podle § 84 odst. 1 s. ř. s. vůči novému žalovanému je tedy nutné vycházet ze dne podání návrhu na záměnu účastníků*.

[11] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud nesouhlas Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, s postoupením věci důvodným, a proto rozhodl podle § 7 odst. 5 s. ř. s. tak, že k řízení je místně příslušný Městský soud v Praze, v jehož obvodu je sídlo žalovaného Ministerstva vnitra. Tímto rozhodnutím Nejvyššího správního soudu jsou soudy vázány.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu